

NYA KOMPISBYRÅN

INTEGRATIONENS LÖFTET

Policyförslag för ett mer inkluderande Sverige

SVERIGES SPLITTRAR INTEGRATIONSPOLITIK RIKSDAGSPARTIERNA

Sveriges integrationspolitik splittrar riksdagspartierna. För generös enligt vissa, helt i enlighet med internationella konventioner enligt andra. Efter valsegern 2022 lovade partierna bakom Tidöavtalet – Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna – inget mindre än ett paradigmskifte.¹ Kraven skulle skärpas och för första gången blev återvandring ett uttalat syfte i migrations- och integrationspolitiken.

Tidöpartiernas nya politik väcker en rad frågor: behöver Sverige en avskräckande migrationspolitik för att de som kommer hit ska kunna integreras? Och är det verkligen så svårt att ge nya svenskar rätt förutsättningar och möjligheter att bli en aktiv del av samhället?

Vissa av dessa frågor besvarade riksdagspartierna inför valet 2022 i Nya Kompisbyråns valundersökning [Integrationsvalet](#). Många frågetecken kvarstår dock. Partiernas uppfattning om hur en framgångsrik integration ser ut sträcker sig hela vägen från ett delat ansvar mellan ny-anlända och majoritetssamhället, till en kravbaserad integrationspolitik och kulturell assimilering.

VI PRATAR OM, MEN INTE ALLTID MED

Något som partiernas integrationspolitiska förslag tyvärr har gemensamt är att ungas och nya svenskars perspektiv sällan inkluderas. Partierna tar fram politik om människor, men långt ifrån alltid med dem – en problematik som också lyftes i valundersökningen Integrationsvalet där flera nya svenskar delade med sig av sin egen integrationsprocess.

Det finns många faktorer som sätter käppar i hjulen för ungas och framför allt nya svenskars politiska engagemang, och trenden är dystert. Allt färre unga vuxna engagerar sig inom politiken. En viktig orsak är att de är rädda för hot, våld och trakasserier om de uttrycker sina åsikter. En av fem svenskar har till exempel avstått från att delta i politiken på grund av denna rädsla. I socio-ekonomiskt eftersatta områden är motsvarande siffra en av fyra.²

En studie finansierad av Marianne och Marcus Wallenbergs stiftelse visar att personer som bryr sig om vad andra tycker om dem tenderar att hålla sig borta från diskussioner om politik i sociala medier, trots att de egentligen är intresserade av politik.³ Endast 6 procent av 16-25 åringar deltar aktivt i den politiska debatten i sociala medier, medan en stor majoritet är passiva åskådare, oengagerade eller rentav desillusionerade. En majoritet av hela Sveriges befolkning upplever dessutom att de saknar möjlighet att föra fram sina åsikter till beslutsfattare.⁴

EN POLITIK FÖRANKRAD I DEN UNGA GENERATIONEN

Nya Kompisbyrån ser ett tydligt behov av satsningar som uppmuntrar unga vuxna att engagera sig i integrationsfrågan. Vi är en icke-vinstdrivande ideell organisation med ett tydligt uppdrag: att låta möten bana väg för ökad integration. Vi skapar kompismatchningar mellan nya och etablerade svenskar och anordnar mentorprogram för att underlätta de nya svenskarnas etablering på arbetsmarknaden. Samtidigt vill vi stärka demokratin genom att ge fler möjlighet till politisk påverkan inom integrationsområdet.

För att ge unga vuxna möjlighet att lära sig mer om integration och ge dem verktyg för att ta fram egna integrationspolitiska förslag, lanserade vi under 2023 en spetsutbildning. Med stöd av Chelha stiftelsen, som arbetar för att stärka demokratin, vill vi lyfta fram ungas röster och skapa jämlika villkor för dem att föra sin talan i integrationsfrågor. Under utbildningen har deltagarna, som på olika sätt själva påverkats av integrationsfrågan, tagit fram nio politiska förslag som tillsammans utformar ett Integrationslöfte. I denna rapport kommer du träffa några av deltagarna samt läsa förslagen som växt fram inom områdena arbetsmarknad, boende och demokrati.

Nu utmanar vi riksdagspartierna att ge Sverige en integrationspolitik som är förankrad i den unga generationen.

INNEHÅLL

SVERIGES INTEGRATIONSPOLITIK SPLITTRAR RIKSDAGSPARTIERNA	2
VÄGEN TILL ARBETE – FÖRSLAG FÖR ARBETSMARKNADSINTEGRATION	6
Bättre och snabbare arbetsmarknadsetablering för nyanlända	8
Förstärkt antidiskriminering på arbetsmarknaden	9
Inrätta ett nationellt kompetenscentrum för arbetsträning	10
Öka kunskapen för att minska ungdomsarbetslösheten	11
MÖTESPLATSER – FÖRSLAG FÖR BOSTAD SINTEGRATION	12
Riktlinjer för gentrifiering: för en mer jämlik bostadsmarknad	14
Ändra kösystemet för hyresrätter	15
Investera i mötesplatser för att motverka social isolering	16
DIN DEMOKRATI – FÖRSLAG FÖR DEMOKRATISKT DELTAGANDE	18
Tillgängliggör information om valsystemet	20
Stärk finansieringen till civilsamhället	22
FRÅN ORD TILL HANDLING	23
KÄLLOR	25

Integrationslöftet är framtagen av Nya Kompisbyrån, med stöd av Chelha stiftelsen. Nya Kompisbyrån är en partipolitiskt och religiöst icke-vinstdrivande idéburen organisation som arbetar för att stärka integrationen och öka gemenskapen i samhället. Det gör vi genom kompismatchningar, mentorprogram och opinionsbildning.

PROJEKTLEDNING NICK DOGGEN TEXT INTEGRATIONSLOFTETS DELTAGARE
TEXTBEARBETNING NICK DOGGEN, WANJA KAUFMANN, MARDIN BABAN
FORMGIVNING NICK DOGGEN © NYA KOMPISBYRÅN 2023

VÄGEN TILL ARBETE

FÖRSLAG FÖR ARBETSMARKNADSINTEGRATION

Att etablera sig på arbetsmarknaden kan vara en stor utmaning. Trots olika insatser och etableringsprogram som erbjuds av civilsamhället, offentlig sektor och näringslivet står många inför hinder och svårigheter när de försöker hitta ett arbete. Eftersom Sverige har ett stort framtida behov av arbetskraft inom många yrken påverkar detta inte bara de nya svenskarna själva, utan även samhället som helhet.

Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) tar det 7 till 10 år för majoriteten av de nyanlända som kommit till Sverige sedan 1997 att etablera sig på arbetsmarknaden. För nyanlända kvinnor tar det 9 till 12 år.⁵ Samtidigt ser vi att endast 24 procent av företagen i Sverige aktivt arbetar för att öka inkluderingen och mångfalden på sin arbetsplats, medan endast 12 procent av företagen satt mål kopplade till att öka inkluderingen och mångfalden.⁶

Nyanländas etablering på arbetsmarknaden ska gå snabbare och bli bättre. Samarbetet mellan näringslivet, offentlig sektor och civilsamhället behöver förtydligas för att bättre kunna möta de nyanländas behov. En annan utmaning är att nyanländas tidigare yrkeskunskaper och

arbetslivserfarenheter inte värderas på samma sätt i Sverige som i hemlandet. Många nya svenskar har haft framgångsrika karriärer i sina hemländer, men deras kvalifikationer och erfarenheter erkänns inte alltid i Sverige. Detta kan leda till att de hamnar i arbeten under deras kvalifikationsnivå. Statistik från SCB visar till exempel att utrikesfödda med civilingenjörsexamen i högre grad är arbetslösa, och oftare är överkvalificerade för den anställning de har jämfört med inrikesfödda. Skillnaden kvarstår efter 20 års vistelse i Sverige.⁷

Diskriminering och fördomar är också ett betydande hinder för nyanlända att komma in på den svenska arbetsmarknaden. Ett flertal studier visar att arbetsgivare tenderar att kalla arbetsökande med utländskt klingande namn till intervju i en betydligt lägre utsträckning än arbetssökande med svensk klingande namn – trots identiska kvalifikationer.⁸ Arbetsgivare och rekryteringsföretag bör göras medvetna om sina egna fördomar och utbildas om fördelarna med mångfald och inkludering på arbetsplatsen.

Ytterligare en utmaning är att nya svenskar ofta saknar ett starkt socialt nätverk för att hitta ett jobb i Sverige. Enligt Företagarna förmedlas hela 7 av 10 jobb i Sverige via kontakter.⁹ Personliga kontakter och rekommendationer är ofta avgörande för att få en anställning. Därför bör nya svenskar i större mån kunna dra nytta av mentorprogram och etablerade svenskars nätverk.

INTEGRATIONSLÖFTETS FÖRSLAG

SNABBARE OCH BÄTTRE ARBETSMARKNADSETABLERING FÖR NYANLÄNDA

Tio år är alldeles för lång tid för att hitta sitt första arbete i Sverige. Vi vill att regeringen inför åtgärder för att göra nyanländas etablering på arbetsmarknaden både snabbare och bättre. Detta kan göras genom att satsa mer på yrkesinriktade utbildningar, tillgängliggöra mentorprogram för nyanlända samt öka och stärka samarbetet mellan arbetsgivare och myndigheter inom stöd och matchning.

Integrationslöftet vill:

1. Att Arbetsförmedlingen får i uppdrag att vidareutveckla sina yrkesinriktade utbildningar för nyanlända.
2. Att Arbetsförmedlingen får i uppdrag att tillsammans med civilsamhället skala upp redan befintliga mentorprogram som stärker nyanländas etablering på arbetsmarknaden, och att öronmärkta resurser tillsätts för detta ändamål.
3. Att Arbetsförmedlingen får i uppdrag att inleda ett aktivt samarbete med Svenskt Näringsliv och aktörer inom civilsamhället för att underlätta matchning av kompetenser och behov på arbetsmarknaden.

DELTAGARNA BERÄTTAR

“När jag först läste om Integrationslöftet då kände jag att det är verkligen en chans för mig som ungdom att påverka integrationspolitiken. En politik som drabbar mig och alla i min omgivning dagligen.”

AGHIAD, 18

INRÄTTA ETT NATIONELLT KOMPETENSCESTRUM FÖR ARBETSTRÄNING

Sverige har idag många bristyrken som behöver mer arbetskraft. Samtidigt är arbetsmarknaden svår att komma in på även när arbetsförmågan finns, särskilt för de som är nya på den svenska arbetsmarknaden, inte kan de digitala verktyg som används för att söka jobb eller har behov av kompletterande utbildning.

Av dessa skäl bör Arbetsförmedlingen inrätta ett nationellt kompetenscentrum som kompletterar myndighetens befintliga arbete. Det skulle stödja både arbetsgivare och arbetssökande att nå sina mål med hjälp av arbetskonsulenter, skräddarsydda läroplaner och ett nära samarbete med lokala verksamheter. Kompetenscentret kan också samla kunskap om vilka behov som finns på arbetsmarknaden och vilka strategier som varit framgångsrika för att öka sysselsättningsgraden.

Syftet är inte att duplicera Arbetsförmedlingens befintliga arbete, utan att göra en mer fokuserad och samordnad insats för att de med behov av extra stöd ska stå rustade inför arbetslivet. Målet är att förenkla och snabba på processen för sökande att komma i arbete, hjälpa utbildningar att bättre främja den kompetens som behövs och ge rådgivning och stöd till de som är nya på den svenska arbetsmarknaden. Genom att inrätta ett nationellt kompetenscentrum med lokala kontor i hela landet får fler möjlighet till stöd för sin etablering på arbetsmarknaden.

Integrationslöftet vill:

1. Att Arbetsförmedlingen får i uppdrag att inrätta ett nationellt kompetenscentrum för arbetsträning, med syfte att erbjuda lokalt stöd till arbetssökande som är nya i Sverige.

FRAMGÅNGSSAGAN I JÄRFÄLLA

Denna typ av kompetenscentrum har visat sig vara effektivt för att snabbare få in nyanlända på arbetsmarknaden på lokal nivå. Ett exempel finns att hitta i Järfälla kommun. Järfälla är en av de kommuner där flest nyanlända kommer i arbete eller studier 2018. Drygt 70 procent av dem som lämnat satsningen efter två år har börjat arbeta eller studera. Några av de faktorer bakom framgångssagan är en samordning av olika insatser, skräddarsydda utbildningar samt ett bra samarbete med lokala företag.

FÖRSTÄRKT ANTIDISKRIMINERING PÅ ARBETSMARKNADEN

Alla ska få en ärlig chans på arbetsmarknaden. Vi vill att antidiskrimineringslagstiftningen stärks och att åtgärder för att minska diskriminering på arbetsmarknaden, exempelvis genom ökad tillsyn och straffsanktioner mot arbetsgivare som diskriminerar utifrån diskrimineringsgrunderna, införs.¹⁰ Diskriminering ska kosta: inget annat än kompetens ska avgöra om du får jobbet eller inte.

Integrationslöftet vill:

1. Att Diskrimineringsombudsmannen (DO) får ökade tillsynsresurser för att minska diskriminering på arbetsmarknaden.
2. Att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att lansera en nationell informationskampanj för att öka medvetenheten om diskriminering och fördelarna med att främja mångfald på arbetsplatsen.
3. Att regeringen tillsätter en utredning för att undersöka möjligheten att ta fram en obligatorisk utbildning inom antidiskriminering för samtliga chefer inom offentlig sektor.
4. Att regeringen tillsätter en utredning för att undersöka möjligheten att införa sanktioner mot arbetsgivare som diskriminerar eller som undviker att vidta aktiva åtgärder inom Diskrimineringslagstiftningen.

CIVILSAMHÄLLET VISAR VÄGEN

Det finns flera exempel från civilsamhället som visar på vikten av kompetensutveckling i samband med jobsökande – oavsett om det är ungdomar eller vuxna som tar hjälp av metoden. Några exempel är Nya Kompisbyråns mentorprogram Framtidsprogrammet och Care for Ukraine som bygger på utveckling av både arbetsmarknadskompetens och socialt nätverk; Jobbprepp, ett arbetsmarknadsprojekt som genomfördes för ungdomar i Värmdö kommun med uppehållstillstånd enligt den tillfälliga gymnasielagen; samt den ideella organisationens Nema Problemas yrkesmentorprogram.

Dessa metoder har dessutom utvecklats med gott resultat. I Nya Kompisbyråns två mentorprogram har 48 % av de arbetssökande fått jobb, 49 % påbörjat en ny utbildning och 22 % fått praktik efter avslutat deltagande. Samtliga 45 ungdomar som deltog i satsningen Jobbprepp fick en tillsvidareanställning och kunde därmed ansöka om permanent uppehållstillstånd. I Nema Problemas mentorprogram har cirka 30 % av de adepter som deltagit i programmet fått jobb under programtiden och ytterligare cirka 40 % har tagit andra steg mot arbetsmarknaden. Dessutom anger hela 90 % att deras mentorer hjälpt dem att komma in eller ta dessa steg mot arbetsmarknaden.

ÖKA KUNSKAPEN FÖR ATT MINSKA UNGDOMSARBETSLÖSHETEN

Ungdomsarbetslösheten i Sverige är utbredd: de senaste åren har ungefär en femtedel av ungdomar mellan 15 och 24 år varit arbetslösa.¹¹

För många ungdomar är ett sommarjobb den första erfarenheten inom arbetslivet. Under våren 2023 presenterade Arbetsmarknadsdepartementet en satsning för att skapa fler jobb och sommarjobb för ungdomar i kommuner med hög ungdomsarbetslöshet.¹² Satsningen riskerar dock att inte nå sin fulla potential så länge ungdomarna saknar kunskap och kompetens om den svenska arbetsmarknaden – detta gäller särskilt nyanlända ungdomar vars föräldrar själva ofta står utanför arbetsmarknaden. Att etablera sig på arbetsmarknaden tar tid, vilket kan förklara varför utrikesfödda i högre utsträckning än inrikesfödda upplever arbetslöshet.

Vi vill öka nyanlända ungdomars kunskap om arbetsmarknaden genom att stötta dem med sina ansökningshandlingar, intervjuträning och att formulera mål och drömmar. Forskning visar att kunskapshöjande insatser är nödvändiga även för de som söker utannonserade jobb med låga kvalifikationskrav.¹³

För att optimera resultaten bör såväl kommuner, civilsamhällesorganisationer och näringsliv vara involverade i dessa kunskapshöjande insatser. Kommuner och civilsamhället har ofta kontakt med unga nyanlända sedan tidigare, vilket ger dem goda förutsättningar att matcha tillgänglig kompetens med de behov som finns hos näringslivet, såväl lokalt som regionalt. Genom riktade satsningar kan fler ta sitt första kliv in på arbetsmarknaden.

Integrationslöftet vill:

1. Att Arbetsmarknadsdepartementet får i uppdrag att utforma, pröva och fastställa en insats som ökar nyanlända ungdomars kunskap om arbetsmarknaden inom två års tid.
2. Att kommuner, civilsamhället och näringslivet som redan har kontakt med nyanlända ungdomar får i uppdrag att ta en ledande roll i utformandet av insatsen.
3. Att insatsen lanseras i alla kommuner som har deltagit i utformandet av insatsen, med ambitionen om att bli en långsiktig del av kommunernas integrationsarbete.

MÖTES PLATSER

FÖRSLAG FÖR BOSTADSINTEGRATION

Bostadssegregationen i Sverige har ökat under de senaste årtiondena, vilket bland annat lett till en ökning av etnisk och socioekonomisk segregation i flera städer runt om i landet.¹⁴ I vissa områden är personer med invandrarbakgrund överrepresenterade, medan andra områden domineras av personer med svensk bakgrund. Vi lever allt mer frånskilda – vilket får allvarliga konsekvenser.

Tillgången till en bra och prisvärd bostad kan vara begränsad i städer med hög segregation. Låginkomsttagare och höginkomsttagare är de grupper som bor mest segregerat. Samtidigt har sambandet mellan den socioekonomiska och etniska segregationen stärkts: koncentrationen av låginkomsttagare sammanfaller i vissa områden med koncentration av personer med ursprung utanför Europa.

En rapport från Boverket (2021) visar att bostadsbristen och den ojämlika fördelningen av bostäder kan försvåra för flyktingar att hitta ett boende i attraktiva områden med tillgång till utbildning, arbete och andra samhällstjänster.¹⁵

Bostadssegregationen kan också leda till social isolering, vilket leder till att personer med utländsk bakgrund som bosätter sig i städer med hög segregation ofta har svårt att etablera sociala kontakter utanför sitt eget etniska eller kulturella sammanhang. Detta kan påverka deras möjligheter att bygga och vidga sina professionella nätverk och därmed komma i kontakt med en bredare arbetsmarknad.¹⁶

Bostadssegregationen påverkar också tillgången till högkvalitativ utbildning. En studie av Hällsten och Szulkin (2019) visar att segregationen i svenska skolor delvis kan förklaras av bostadssegregationen. Skolor i socioekonomiskt eftersatta områden, där många flyktingar och andra nyanlända bor, har ofta lägre resurser och sämre utbildningsresultat,¹⁷ vilket gör det svårare att få tillgång till likvärdig utbildning som unga i rikare områden. Ditt postnummer kan alltså försvaga din framtida konkurrenskraft på arbetsmarknaden.

Vi vill att bostadsmarknaden blir mer balanserad och att det skapas bättre möjligheter för nya svenskar att bosätta sig i olika delar av samhället. Det krävs också investeringar i social infrastruktur och utbildning för att skapa mer jämlika förutsättningar för alla. Att lösa bostadssegregationen är avgörande för att kunna främja integrationen och stärka gemenskapen i samhället.

INTEGRATIONSLÖFTETS FÖRSLAG

RIKTLINJER FÖR GENTRIFIERING: FÖR EN MER JÄMLIK BOSTADSMARKNAD

Gentrifiering kallas de processer som driver bort en redan socioekonomiskt utsatt befolkning från ett bostadsområde genom att attrahera en grupp individer med högre socioekonomisk ställning i samhället. Detta sker till exempel när hyresrätter görs om till bostadsrätter.

Gentrifieringsprocesser brukar legitimeras med argument om hur bostadsområdena kräver mobilisering och modernisering för att motsvara en viss levnadsstandard. Gentrifiering kan bidra till en positiv utveckling av bostadsområdena.

Samtidigt tenderar gentrifieringsprocesser att driva ut redan socioekonomiskt utsatta grupper till andra, ännu icke gentrifierade områden, och därmed bidra till ett ännu mer segregerat och polariserat samhälle. Gentrifiering lägger grunden för en typ av bostadspolitik där eftertraktade bostadsområden blir väldigt dyra, i kontrast till mindre attraktiva områden som exempelvis inte anses vara trygga eller ha god tillgång till samhällstjänster. På så sätt bidrar gentrifiering och bostadssegregation till varandra.

Vi vill att bostadsmarknaden blir mer jämlik. Ditt postnummer ska inte avgöra vilka förutsättningar du har för att lyckas i livet.

Integrationslöftet vill:

1. Att regeringen tillsätter en utredning för att se över möjligheterna att skärpa lagstiftningen med syfte att stärka hyresgästernas rättigheter och ge skydd mot drastiska hyreshöjningar.
2. Att bostadsbidraget höjs för att matcha dagens hyresnivåer, så att fler kan bo kvar trots höjda hyror.
3. Att regeringen tillsätter en utredning som undersöker möjligheterna att lätta på kraven som fastighetsägare får ställa på hyresgäster för att få ett hyreskontrakt, såsom fast anställning eller en viss inkomstnivå.
4. Att allmännyttiga bostadsbolag i sina ansökningar om bygglov förpliktas att hänvisa till hur bygg- eller renoveringsprojekt bidrar till att motverka boendesegregationen.

DELTAGARNA BERÄTTAR

“Jag har varit engagerad i ett flertal projekt under min verksamma tid inom föreningslivet. Gemensamt för de föreningar jag varit i kontakt med är att målgruppen väldigt ofta är uteslutande ”etniskt svenska” ungdomar. Efter år av migrationsstudier anser jag att det saknas perspektiv i många föreningars arbetssätt och att man inte använder rätt medel för att nå och synliggöra alla i samhället. Därför är jag så glad och stolt över samarbetet med Nya Kompisbyrån och att vi tillsammans arbetat fram Integrationslöftet.”

ENGLA, 22

ÄNDRA KÖSYSTEM FÖR HYRESRÄTTER

Marknaden för hyresrätter i Sverige är till stor del uppbyggd på kösystem. Kösystemet bygger på egen registrering, det vill säga att du själv behöver registrera dina personuppgifter hos det aktuella bostadsbolaget eller den kommunala bostadsförmedlingen för att få en köplats. Köpoängen spelar en viktig roll vid urvalet: den som har högst poäng (det vill säga ha stått flest dagar i kö eller uppfylla andra eventuella kriterier) får erbjudandet om bostaden. Kriterier som kan ge förtur är bland annat ålder (vid ungdoms- eller seniorboenden), särskilda behov eller om du har småbarn.

Kommer du till Sverige som vuxen är det i princip omöjligt att konkurrera med svenskfödda i bostadsköerna. Då kösystemet för hyresrätter skiljer sig från system i många andra länder kan det dessutom vara svårt att förstå vikten av att registrera sig. Detta kan bidra till en ojäm tillgång till bostadsmarknaden, då eftertraktade stadsdelar och bostadsområden kan kräva många års köpoäng. I sin tur kan detta leda till homogena stadskärnor, stigmatiserade bostadsområden och en utbredd etnisk bostadssegregation.

Integrationslöftet vill:

1. Att nya riktlinjer för privata och offentliga bostadsköer, som innebär att nyanlända ska kunna ingå i en förturskvot till bostadskön i likhet med personer med småbarn eller funktionsvariation, inrättas.
2. Att nya riktlinjer för privata och offentliga bostadsköer, som innebär att man ska kunna ställa sig i bostadskö redan innan man fått tillgång till sitt svenska personnummer, upprättas.
3. Att Migrationsverket får i uppdrag att sammanställa relevant information rörande marknaden för hyresrätter i Sverige och förmedla denna till nyanlända direkt vid ankomsten till Sverige.

Integrationslöftet vill:

1. Att regeringen tillsätter en utredning som kartlägger behoven och önskemålen hos de boende i segregerade områden när det gäller mötesplatser för de boende i området.
2. Att kommuner tilldelas öronmärkta ekonomiska medel och resurser för att skapa nya och lättillgängliga mötesplatser, såsom fritidsgårdar, kulturcentrum eller ungdomslokaler, i segregerade områden.
3. Att kommuner tilldelas öronmärkta ekonomiska medel och resurser för att genomföra renoverings- och uppgraderingsprojekt för befintliga mötesplatser i segregerade områden, med ambition om att skapa attraktiva och funktionella utrymmen.

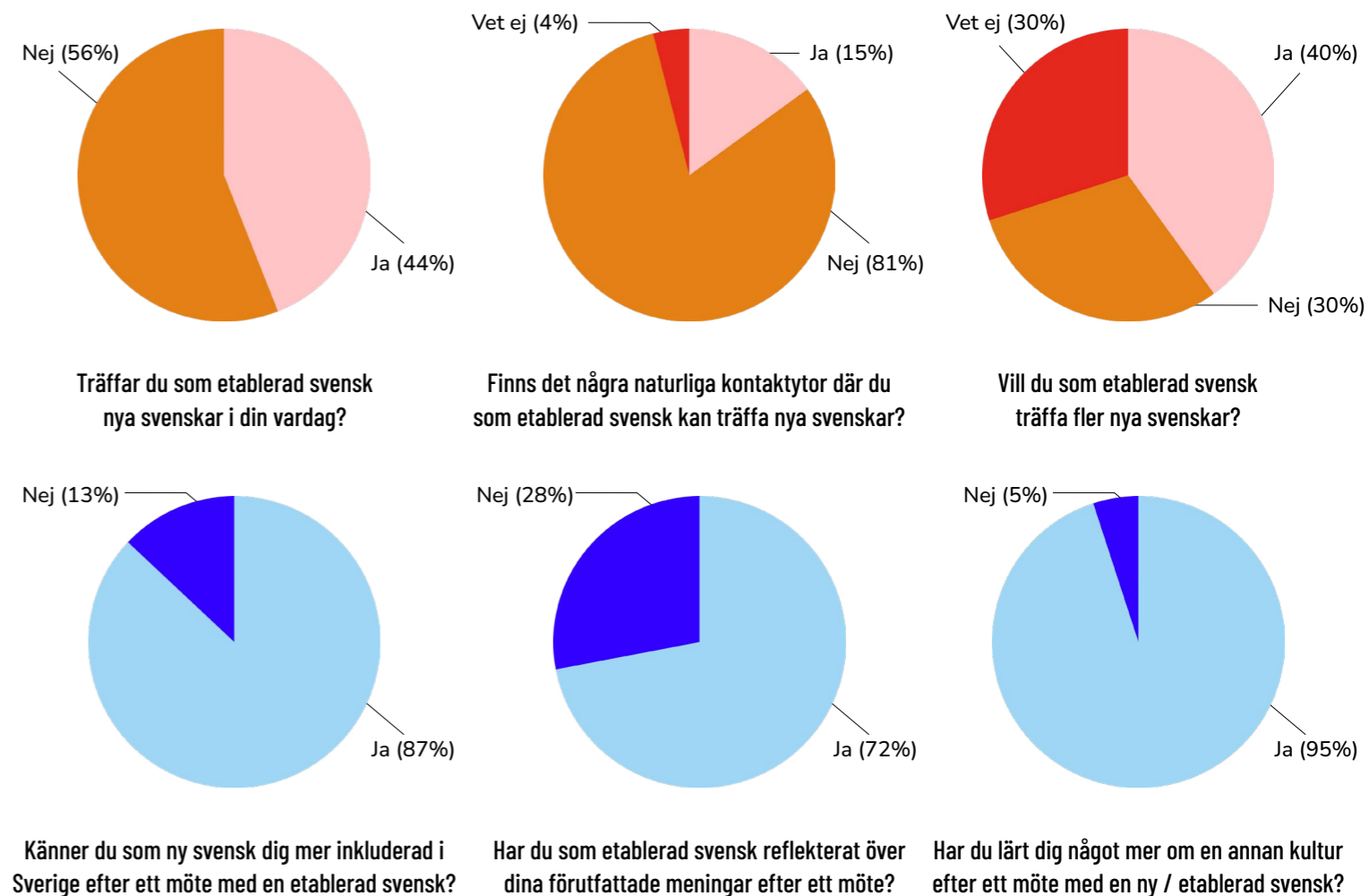
DELTAGARNA BERÄTTAR

“När jag först hörde om Integrationslöftet var jag direkt intresserad. Det verkade som en bra ingång till att fördjupa sig i Sveriges integrationspolitik och dessutom få en chans att påverka den. Jag är väldigt glad att jag fått vara med!”

GABRIEL, 24

SÅ VIKTIGA ÄR MÖTESPLATSER FÖR INTEGRATIONEN ²⁰

INVESTERA I MÖTESPLATSER FÖR ATT MOTVERKA SOCIAL ISOLERING

Enligt en Kantar/Sifo-undersökning på uppdrag av Nya Kompisbyrån genomförd 2021 träffar 56 % av Sveriges befolkning inga nyanlända i sin vardag. Avsaknaden av naturliga mötesplatser mellan nya och etablerade svenskar orsakas inte minst av bostadssegregationen. När människor med olika etniska och socioekonomiska bakgrunder lever geografiskt åtskilda från varandra, ökar avståndet och minskar känslan av gemenskap och delat ansvar.¹⁸

Forskning visar att investeringar i gemensamma mötesplatser och fritidsgårdar där människor från olika socioekonomiska och kulturella bakgrunder kan mötas och lära känna varandra minskar fördomar och ökar en ömsesidig förståelse mellan olika samhällsgrupper.¹⁹ Genom att skapa mötesplatser främjar vi även integration i samhället i stort.

DIN DEMOKRATI

FÖRSLAG FÖR DEMOKRATISKT DELTAGANDE

Nya svenskar är en viktig och växande del av det politiska landskapet. I riksdagsvalet 2022 hade närmare 1,2 miljoner väljare utländsk bakgrund. Många av dem engagerar sig i politiken och civilsamhället – men än finns det hinder för att delta fullt ut i demokratin.

Deltagandet i demokratiska processer är en viktig indikator på integration och inkludering i samhället. I Sverige är valdeltagandet bland utrikesfödda betydligt lägre än bland inrikesfödda.^{21 22} Detta har olika orsaker. Utrikesfödda har till exempel i lägre utsträckning tillgång till plattformar för att ta del av information om riksdagspartiernas politik.

De relativt få kontakter som nya svenskar har med inrikesfödda, förstärkt av en segregerad arbets- och bostadsmarknad, är en annan faktor som påverkar deras politiska medvetenhet och delaktighet i deras nya hemland.²³ Vi vill att nya svenskar ska känna sig mer delaktiga i att kunna påverka Sveriges – och därmed sin egen – framtid.

Förutom att rösta i val handlar demokrati om möjligheten att engagera sig och att aktivt kunna delta i politiska samtal och diskussioner. Vid första anblick verkar det finnas goda förutsättningar för detta. Enligt DELMOS' årsrapport från 2018 är exempelvis 9 av 10 svenskar ganska eller mycket intresserade av vad som händer i Sverige, 8 av 10 tycker att de har bra kunskap om hur demokratin fungerar och 7 av 10 känner sig behövda i samhället.²⁴

Trösklarna att omvandla sitt samhällsintresse till ett aktivt engagemang är dock höga för personer som bor i socioekonomiskt eftersatta områden. Samma rapport visar nämligen att personer som bor i dessa områden i lägre utsträckning är medlemmar i föreningar, har ett lägre förtroende för olika samhällsinstitutioner och har mindre tillit till sina medmänniskor jämfört med personer som bor i andra områden.

Bland de som bor i socioekonomiskt eftersatta områden är ungdomar särskilt sårbara. Att fånga upp det politiska och samhällsvetenskapliga intresset bland ungdomar är extra viktigt eftersom områdets socioekonomiska förutsättningar under uppväxten påverkar möjligheterna till sysselsättning och arbetsinkomst även senare i livet.²⁵

INTEGRATIONSLÖFTETS FÖRSLAG

TILLGÄNGLIGGÖR INFORMATION OM VALSYSTEMET

Valdeltagandet bland utrikesfödda är betydligt lägre än bland de med svensk bakgrund.^{26 27} Skillnaden mellan grupperna var hela 22 procentenheter i valet 2022. Statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB) visar att valdeltagandet är högst bland inrikesfödda med två inrikesfödda föräldrar (90 %), följt av inrikesfödda med en inrikes- och en utrikesfödd förälder (87 %) och de med två utrikesfödda föräldrar (77 %). Lägst var valdeltagandet bland personer som själva är utrikesfödda (67 %).²⁸

En orsak till detta är att utrikesfödda i lägre utsträckning har tillgång till plattformar för att ta del av information om riksdagspartiernas politik. De befinner sig i ett utanförskap i form av en segregerad arbets- och bostadsmarknad och har relativt få kontakter med inrikesfödda, vilket påverkar deras politiska medvetenhet och delaktighet.²⁹ Vi vill att information om det svenska valsystemet tillgängliggörs ytterligare för nya svenskar genom informations- och utbildnings-satsningar om valsystemet, spridning av information på flera språk, ett utökat samarbete med civilsamhället och sänkta trösklar för de politiska ungdomsförbunden att besöka skolor.

Integrationslöftet vill:

1. Att Valmyndigheten får i uppdrag att utveckla information om valsystemet på flera språk.
2. Att Valmyndigheten får i uppdrag att inför valet 2026 lansera en informationskampanj för att öka kunskapen om det svenska valsystemet bland utrikesfödda och nyanlända.
3. Att regeringen tillsätter en utredning om att lansera nya satsningar för att i samarbete med civilsamhällesaktörer sprida information om valsystemet och öka valdeltagandet bland utrikesfödda.
4. Att alla riksdagspartier förpliktas att tillgängliggöra sina parti-program genom att erbjuda versioner på lättläst svenska, de officiella minoritetsspråken samt de största språken bland utrikesfödda svenskar.
5. Att de politiska ungdomsförbunden får bättre förutsättningar att besöka kommunala gymnasieskolor i informationssyfte.

DELTAGARNA BERÄTTAR

”Jag läser IMER-programmet och är väldigt intresserad av migrations- och integrationsfrågan. Delvis för att jag själv är invandrare i Sverige och delvis för att jag anser att det har skapats en diskurs kring migranter och migration som ett problem och en börda för samhället de senaste åren. Samtidigt har det bortsetts från den viktiga rollen som migranter har i Sverige och vad de bidrar med. Jag anmälde mig till Integrationslöftet för att jag vill att integrationsfrågan ska handla om att skapa en ömsesidig dialog och ett utbyte, istället för att fokusera på att migranter ska assimileras i det svenska samhället. Det innebär att vi alla har något att lära av varandra. Nyanlända kan berika samhället med nya perspektiv, kulturer och erfarenheter, samtidigt som de också behöver stöd och möjligheter att anpassa sig till sitt nya hemland. Där spelar majoritetssamhället en stor roll.

Jag tror att en integrationspolitik som fokuserar på ömsesidig anpassning och respekt kan leda till ett mer sammanhållet och starkt samhälle. Det kan minska spänningar, främja social sammanhållning och skapa en atmosfär där människor känner sig välkomna och värdefulla – oavsett var de kommer ifrån.”

CANDELA, 21

STÄRK FINANSIERINGEN TILL CIVILSAMHÄLLET

Ideella organisationer som arbetar med integrations- och inkluderingsfrågor jobbar varje dag för att öka gemenskapen i samhället och stötta nya svenskar att närma sig arbetsmarknaden. Civilsamhällesorganisationer har ofta en lokal förankring som gör att de kan fånga upp personer som är nya i Sverige på ett sätt som myndigheter inte kan. De spelar också en stor roll i det lokala föreningslivet, som får människor att känna social tillhörighet och tillit. För att kunna fortsätta bedriva detta arbete behövs ökade resurser.

En stor del av civilsamhällets verksamhet är projektbaserad, vilket innebär att staten och andra finansiärer sätter upp kortsiktiga mål med lika kortsiktig, projektbunden finansiering. Detta medför en osäkerhet som hindrar civilsamhällesorganisationer från att skapa verksamheter som kan stötta nya svenskar mer långsiktigt. Vi vill att politiken ska säkerställa en stabil och mer långsiktig finansiering till aktörer inom civilsamhället, så att de i sin tur kan satsa på mer långsiktiga verksamheter.

Samtidigt tenderar det samhällspolitiska klimatet att bli allt hårdare. De senaste åren har politiska krafter i allt högre utsträckning försökt begränsa civilsamhällets förutsättningar att bedriva verksamhet. Åtgärder som skyddar civilsamhällesorganisationer i sitt granskande och demokratifrämjande arbete är av högsta behov. Aktörer inom civilsamhället ska kunna kritisera politiken utan att politiska krafter aktivt ifrågasätter deras legitimitet eller försöker försämra deras förutsättningar att bedriva verksamhet.

Integrationslöftet vill:

1. Att resurser till civilsamhällesorganisationer för att driva integrationsfrämjande insatser ökar långsiktigt.
2. Att regeringen tillsätter en utredning för att säkerställa civilsamhällets oberoende, så att de kan bedriva sitt granskande och demokratifrämjande arbete utan intervention från politiska makthavare.

FRÅN ORD TILL HANDLING

Så, vad händer nu? De politiska förslagen som du precis läst ska läggas fram till partierna. Vi utmanar partierna att anta förslagen och därmed ge Sverige en integrationspolitik som är förankrad i den unga generationen.

Vi vill få svar från partierna: exakt hur ställer de sig till förslagen, och kan de tänka sig att driva dem vidare på egen hand? Vårt mål är att riksdagsledamöterna kan använda sig av Integrationslöftets förslag när de bordlägger motioner till riksdagen eller påverkar partiets egen integrationspolitik. Nya Kompisbyrån sträcker alltså ut en hand till partierna att titta närmare på integrationspolitiken tillsammans utifrån de förslag som deltagarna i spetsutbildningen har tagit fram.

STARKARE TILLSAMMANS

Nya Kompisbyrån tror på lagarbete. Därför vill vi först och främst tacka deltagarna i spetsutbildningen: Aghiad, Candela, Engla, Gabriel, Julia, Matilda, Majd, Mathias, Najdat, Perla, Theo och Tuva. Utan er hade inte Integrationslöftet kunnat växa fram. Vi vill även tacka föreläsarna som bidragit med sin expertis under spetsutbildningen.

Slutligen vill vi rikta ett stort tack till Chelha stiftelsen som genom sin finansiering har gett oss på Nya Kompisbyrån möjlighet att utveckla Integrationslöftet. Det känns både bra och viktigt att kunna stärka demokratin tillsammans genom att skapa en spetsutbildning där den unga generationen får chansen att vässa sin kunskap och kompetens om integrationspolitiken – med konkret möjlighet att påverka den.

GÖR DIN RÖST HÖRD

Vill du bli del av vårt demokratistärkande arbete? Välkommen till oss! Hos Nya Kompisbyrån finns flera sätt att engagera dig:

- Anmäl dig som kompis på www.nyakompisbyran.se och bidra till en ökad gemenskap i samhället på ett enkelt och lekfullt sätt. Perfekt för dig som vill skaffa nya vänner och bekantskaper.

- Kontakta dina lokala politiker och uppmana dem att driva Integrationslöftets förslag! Här gör du skillnad genom att göra din röst hörd tillsammans med oss.

- Stötta Nya Kompisbyråns arbete genom att swisha en gåva! Vi är en icke-vinstdrivande organisation som är medlem i Giva Sverige och vi kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Passar dig som letar efter det snabbaste och enklaste sättet att stötta vårt arbete.

Läs mer om vårt arbete på www.nyakompisbyran.se och följ @nyakompisbyran på Facebook, Instagram, LinkedIn och TikTok.

Det har aldrig varit viktigare att göra sin röst hörd.

Mardin Baban
Verksamhetschef

Nick Doggen
Kommunikations- & opinionsansvarig

NYA KOMPISBYRÅN

tryggt
givande
givasverige

90 KONTO SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

KÄLLOR

- 1 TT Nyhetsbyrån, [Tidö-avtalet \(PDF\)](#)
- 2 DELMOS (2018). En demokrati för alla? – Delmos årsrapport 2018
- 3 Lunds universitet, [Political participation among young people – from party democrats to social media activists?](#)
- 4 DELMOS (2018). En demokrati för alla? – Delmos årsrapport 2018
- 5 Svenska Dagbladet ["Jag vill bara jobba – jag flyttar vart som helst"](#)
- 6 PwC, [2023 Perspektiv: Näringslivet](#)
- 7 Svenska Dagbladet ["Jag vill bara jobba – jag flyttar vart som helst"](#)
- 8 Arbetsförmedlingen, [Working paper Nyanländas etablering på den svenska arbetsmarknaden](#)
- 9 Företagarna, [Regeringens övertro på arbetsförmedlingen](#)
- 10 Diskrimineringsombudsmannen, [Diskrimineringsgrunder - vad är det?](#)
- 11 Ekonomifakta, [Ungdomsarbetslöshet](#)
- 12 Regeringen, [Satsning på jobb för ungdomar och sommarjobb i kommuner med hög arbetslöshet](#)
- 13 [Svårt för flyktinginvandrare att få enkla jobb - IFN](#)
- 14 Holmqvist, M., & Östh, J. (2019). Segregation och urbana skillnader i Sverige - en översikt och en djupdykning. Uppsala universitet
- 15 Boverket (2021). Boendesegregationens geografi - en studie av segregationens utveckling i Sverige
- 16 Boverket, [Vad får boendesegregationen för konsekvenser?](#)
- 17 Hällsten, M., & Szulkin, R. (2019). Etnisk och social segregation i svenska skolor: En empirisk analys av segregeringens förändringar över tid. Uppsala universitet
- 18 Lindström, J. (2019). Segregation. Stockholm. Natur & Kultur
- 19 [Carlsson, H., & Persson, C. \(2001\). Ska vi träffas på biblioteket? En undersökning om folkbibliotekets funktion som mötesplats](#)
- 20 Nya Kompisbyrån, [Betydande möten: Effektvärdering av möten anordnade 2019](#)
- 21 Migrationsinfo, [Valdeltagande](#)
- 22 SCB, [Analys av valdeltagande vid de allmänna valen 2018](#)
- 23 Mångkulturellt Centrum, [Utanför demokratin? \(Integrationsverkets rapportserie 2000:14\)](#)
- 24 DELMOS (2018). En demokrati för alla? – Delmos årsrapport 2018
- 25 DELMOS (2022). Platsens betydelse – Delmos årsrapport 2022 om den socioekonomiska boendesegregationens utveckling i Sverige
- 26 Migrationsinfo, [Valdeltagande](#)
- 27 SCB, [Analys av valdeltagande vid de allmänna valen 2018](#)
- 28 SCB, [Analys av valdeltagande vid de allmänna valen 2022](#)
- 29 Mångkulturellt Centrum, [Utanför demokratin? \(Integrationsverkets rapportserie 2000:14\)](#)

NYA KOMPISBYRÅN

Nya Kompisbyrån är en partipolitiskt och religiöst obunden idéburen organisation. Vi tror på ett samhälle där vi möts som människor. Ett samhälle där vi tillsammans förebygger utanförskap och främlingsfientlighet. För när människor möts och bygger vänskapsrelationer då minskar vi fördomar och ökar gemenskapen istället. Så skapar vi ett mer inkluderande Sverige – en kompismatchning åt gången!